

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG - Törő György fafaragó népi iparművész faragásai, nyitott kézműves műhelyük, játszóházuk Szekszárdon

(nemzeti érték megnevezése)
települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Törő György fafaragó népi iparművész (név)

 (aláírás)

Szekszárd, 2014. február. 20. (település, dátum)

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Törő György
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai: Törő György
- Szakály, 1944.07.23. Kelemen Teréz- 7100. Szekszárd, Bródy S. u. 21.

Név: Törő György

Levelezési cím: 7100. Szekszárd, Bródy S. u. 21.

Telefonszám: 06 30 271 1710

E-mail cím: famuvesseg@famuvesseg.hu

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Kulturális örökség
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

7100 Szekszárd, Bátaszéki u. 40.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

X települési tájegységi megyei külhoni
magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Törő György fafaragó népi iparművész 26 éve kezdte el Szekszárdon a Nyitott Kézműves

Népi Játszóházat, ahol élő népművészetet mutat be minden korosztálynak. Fafaragás

keretében szereteti meg a magyar kultúra egy szeletét. Játszóházuk, játszóudvaruk kiegészül

Madárbarát kerttel, a Szekszárdon ismert szőlőművelési módokat is bemutatja. A Magyar

Művelődési Intézetnél zsűriztetett.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A nyitott kézműves fafaragó, játszó porta kiegészül magángyűjteménnyel, kiállítással.

Értékmentésre, értékteremtésre építi napi munkáját. Szívvel és lélekkel fejlesztik évről évre alkotóházukat, az év minden évszakában fogadóképesek.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara „Magyar Kézműves Remeke” címet két esetben (2002. 2003) nyerték el. A Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara „Nívódíját” 2004-ben kapta meg. A Magyar Köztársaság Elnökének Tiszti Keresztjét, Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzat Közjóért elismerést, Tolna megyei Művészetért címet kapta, a Magyar Kultúra Lovagja.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.famuvesseg.hu

Megjelent könyvei: „Faragjunk együtt. - Játékországban.” 2012. Zrínyi

„A Kapos mente néprajzi, helyismereti olvasókönyve” 2009. Szakály

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.famuvesseg.hu

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Törő György

fafaragó, népi iparművész

1944-ben Szakályban született. A katonai hivatást választotta, szabadidejében hobbijának élt. Nyugállományú honvédezedesként családjával Szekszárdon telepedett le. Mestereinek a pécsi Szatyor Győző, a dunaföldvári Csepeli István és a tatai Cs. Kiss Ernő fafaragókat tartja.

Alkotó tevékenységét kisplasztikával kezdte, majd 1976-tól faragott, karcolt csontra, tülökre. Az áttört, domború és spanyolozott technikát egyaránt alkalmazta. Székely kapuin, emlékfáin a dunántúli, somogyi virágornamentikák, erdélyi rozetták láthatók. Több pihenőparkot tervezett, faragott. Magyarországon és Európában több mint száz első és második világháborús, 1848-as, 1956-os emlékhelyet készített.

A 20. század fordulója táján készült népi játékokból szép gyűjteménye van a családnak. Felesége és két leánya óvónők. Közös családi tervezéssel készültek az udvari játékok, vejét is beletanította a faragásba. Negyven féle, tölgyfából készült mozgásfejlesztő gyermekjátékot zsúriztettek a Magyar Művelődési Intézetnél. Nemcsak a saját játszódvarukban, de ma már az ország közel százötven óvodájában okoznak örömet a gyermekeknek. Szekszárdon működő szakboltjukban csak természetes anyagokból készült játékokat árúsítanak.

Törő György nem magányos alkotó. Fontosnak tartja a közösségben és a közösségért végzett munkát. Ha teheti szakkört vezet vagy tábort szervez (pl. Szakályban, Szekszárdon, Gödön, Tiszacsegén). Ma is vannak tanítványai.

Tolna megye szerte játszóterek, emlékhelyek, emlékfák, pihenőpadok őrzik keze nyomát: Szekszárdon, Kurdon, Mőcsényben, Gerjenben, Kaposulán, Csibrákon, Szakályban, Zombán, Simontornyán, Pörbölyön, Ócsényben, Hőgyészen.

Számára a fafaragás a népművészet évszázados hagyományainak csodálatát, a Kapos menti nép, paraszt szülei munkaszeretetéét, hasznos időtöltést és a kis közösségek alkotóerejét jelenti.

Két könyve jelent meg, egyik a ffaragásról, a másik pedig szülőfaluja néprajzi értékeiről. Szekszárdi műhelyében lévő kiállítása mintegy eddigi munkásságának bemutatását és megőrkítését jelenti. Munkássága alapján gazdagíthatja a települési értéktár anyagát, ezért szakmai szempontból javaslom Törő György munkássága összességét a szekszárdi helyi értéktárba.

Szekszárd, 2014. február 19.

Dr. Balázs Kovács Sándor

néprajzos főmuzeológus

TÁJÉKOZTATÓ

Népi iparművész az, aki – népi iparművészeti alkotások létrehozása alapján – a Magyar Művelődési Intézet annak elismer [1/1992. (I. 20.) MKM rendelet 3. § (2) bekezdés].

A NIT, majd 1992. január 1. után a NIT általános jogutódja, a Magyar Művelődési Intézet Bíráló Bizottsága által zsűrizett, művészeti szempontból elfogadott alkotások szerzői jogi védelemben részesülnek.

A népi iparművész szellemi tevékenységét folytató magánszemély, aki vállalkozói igazolvány nélkül, számla vagy nyugta kiállításával értékesíteli saját zsűrizett alkotásait (Szja törvény 3. § 30. pont).

A népi iparművész igazolványt 5 évente, a Magyar Művelődési Intézet Népi Iparművészeti Osztályának érvényesítenni kell, valamint itt kell bejelenteni az adatváltozásokat is.

Magyar Művelődési Intézet

Megjegyzések:

1

Igazolvány száma: 0981

a népi iparművész aláírása

Név: Tóró György
Anyja neve: Kelemen Teréz
Születési helye: Szakodly
Születési ideje: 1944. július 23.
Lakcím: 7100 Szekszárd
Bárdy S. út 21.

2

A Magyar Művelődési Intézet, az 1/1992. (I. 20.) MKM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján népi iparművészeti tevékenységét elbírálva

faragó szakágban

népi iparművészek ismerte el

Budapest, 1991. 12. hó 18. nap

Magyar Művelődési Intézet igazgatója

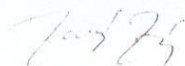
MMI	NIT Ph.
1991	18
MMI	NIT Ph.
MMI	NIT Ph.
MMI	NIT Ph.
MMI	NIT Ph.

A
„Magyar Kézműves Remek”
2002. évi
pályázati részvételéért

ft.

Dr. Parragh László
a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke

Juhász József
a Kézműipari Kollégium
elnöke

Dr. Horváth István
az Idegenforgalmi Kollégium
elnöke

Budapest, 2003. március 12.

MEGHÍVÓ

**a „Magyar Kézműves Remek” cím
ünnepélyes átadására
2004. január 8-án 10 órakor**

Helyszín:

**az Iparművészeti Múzeum aulája
(Budapest IX. ker. Üllői út 33-37.)**

Tisztelt Úram!

Engedje meg, hogy a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara nevében ezúton tisztelettel meghívjam a magyar kézművesség múltból hozott értékeinek elismerésére alapított kitüntető cím átadására.

Budapest, 2003. december 15.

Szívélyes üdvözléssel:

Dr. Parragh László
a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke

NÍVÓDÍJ

A Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
elnöksége által alapított NÍVÓDÍJ 2004. évi
kitüntetettje

a kézműipari tagozatban a

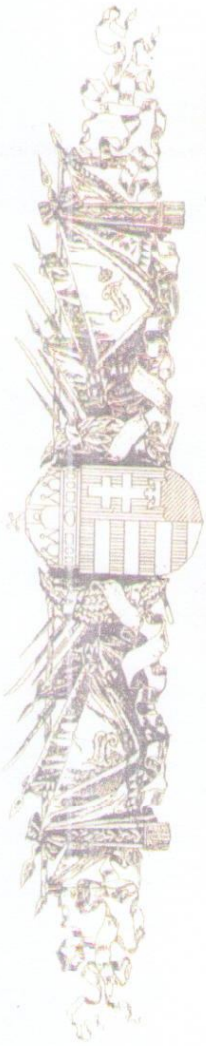
Faművesség Gemenc Kft.

Cégvezető: Törő György

Szekszárd, 2004. május 26.

Dr. Fischer Sándor
elnök

Oklevél

A FALVAK KULTÚRÁJÁÉRT ALAPÍTVÁNY

Törő György
(Szekszárd) fafaragó népi iparművész részére

a Magyar Kultúra Lovagja
címet adományozza
A magyar kultúra ápolásáért.

Budapest 2010. január 22.

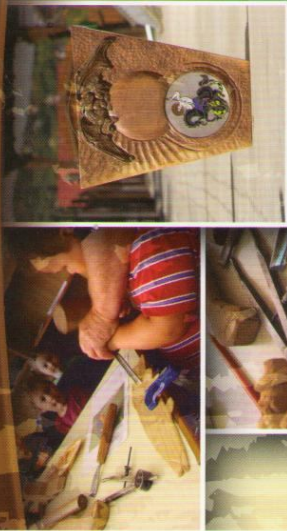
Nick Ferenc

Falvak Kultúrájáért Alapítvány
Kuratórium elnöke

FALVAK KULTÚRÁJÁÉRT
ALAPÍTVÁNY
H-1134 Budapest, Cidófalvy u. 29
Adószám: 1809.....

Osztálykirándulásokra ajánljuk!
Az itt készült faragásokat hazavihetik!
Ajándékok, faragások vásárolhatóak.

FARAGÓ PORTA

Belépődíjak: felnőtteknek 500.- Ft/óra
diákoknak, nyugdíjasoknak 300.- Ft/óra
Hat éves kor alatti gyerekeknek díjtalan.
Külön tárlatvezetés faragással: 1000.- Ft/csoport

Fél- és egésznapos kézműves foglalkozásokat
is vállalunk külön tariffa alapján.

Nyitva tartás:

előzetes időpont-egyeztetés alapján bármikor
7100 Szekszárd, Bátaszéki út 40.
GPS koordináta: 46.324449, 18.698236

Információ, bejelentkezés: 06-30-271-1710-as telefonon
e-mail: famuvesseg@tolna.net
famuvesseg@tolna.net

Megközelíthetőség:

Szekszárd déli körforgalomtól
a Mohács-Baja-Bátaszék felé vezető 56-os úton
balra 800 méter (busz-parkoló, székegykapu,
szobrok, játszópark láthatóak).

Parkolási lehetőségek:

busz és személygépközi parkoló
közvetlenül a faragóház előtt.

Törő György faragó népi iparművész,
a Magyar Kultúra Lovagja, Dunai Alkotókör Elnöke,
Faragó és három övodapedagógus,
fejlesztőpedagógus családi vállalkozása.

SZÁMVEL ÉS LÉLEKVEL.

Honlapunk: www.famuvesseg.hu/faragoporta

NYÍRÓI KÉZMŰVES, NÉPI JÁTSZÓHÁZ ÉLŐ NÉPMŰVÉSZET

Minden korosztálynak,

az óvodától, iskolától a nyugdíjasig

Nyílt kézműves fafaragó portá

Tekintsen be a magyar nép történetébe a honfoglalástól az Árpád-házi királyokig, a domború faragástól az embermagyságú naiv faszobrokig, és próbálja ki a fa-, tüllk- és esontfaragás, spanyolozás, olmozás, áttörtfaragás, domború faragás, ékrovásos frás minden formáját!

- Faragott díszkapu,
- embermagyságú beltechem,
- kispasztyúkák,
- domború képlaragások,
- fa-égyhár faragások,
- tüllök karcolások.

Fafaragás bemutató: igény szerinti időtartamban.

ÉRTÉKEMTÉS, ÉRTÉKTEREMTÉS!

Játszó portá

Hűdegen, hohan, fagyban, télen, nyáron beléren is 150 m²-en várjuk műzeumunkkal, játszóházunkkal, kézműves foglalkozásokkal.

Gyermeknek kültéri és beltéri játszóház és régi népi játékok biztosítják a hasznos időöltést.

Fafaragó és három óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus tapasztalatai alapján létrejött alkotásokat megtekintheti, kipróbálhatja és megrendelheti.

A NÉPMŰVÉSZET A NEMZET MEGTARTÓ ERJE!

Kültéri játékeszközök: „A part alatt” magyar népköltés, gyermekdal alapján készült játékok természetesen igénybevehetők!

- Századiorduló népi játékai,
- csiszda kötéllóval,
- Noé bárkája homokozó,
- drótkötélpálya,
- falovacskaák,
- négyhárós székér,
- egyensúlyozó.

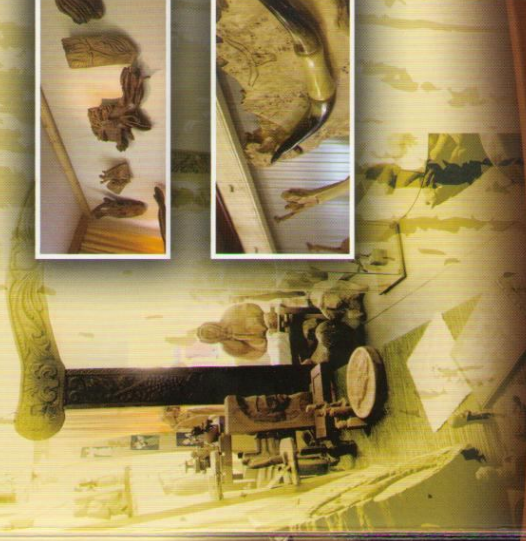

MEGTARTANI A MAGYAR KULTÚRA EGY SZERLETÉT!

Magángyűjtemény, kiállítás

Domború-, esont-, áttört faragások, faliképek bemutatják a helyi szőlészek, borászok, halászok, vadászok életét, mindennapjait.

- Embermagyságú naiv faszobrok, kispasztyúkák,
- fa és tűzománc,
- fa és horpasztói üveg,
- esontfaragások,
- spanyolozás, olmozás,
- Alkotóársák munkái.

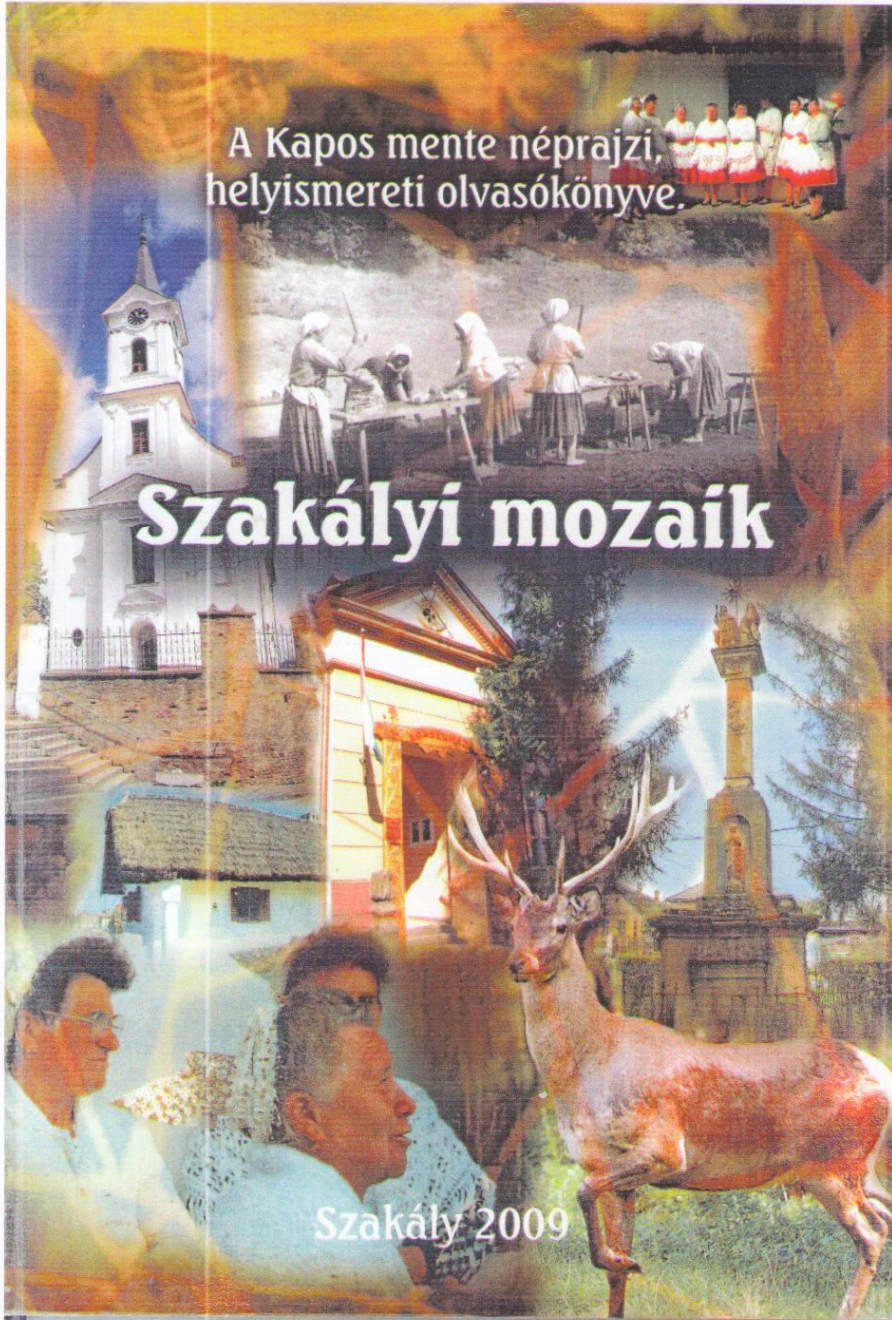

SZÍVEL ÉS LÉLEGGEL!

A Kapos mente néprajzi,
helyismereti olvasókönyve.

Szakályi mozaik

Szakály 2009

ZSÚRIZÉSEK

1997.

II. világháborús emlékhely
Mócsény

„B”

XB-97-100/64992

Mászóka, madáretetővel.
Szekszárd, Wosinsky Óvoda

„B”

XB-97-100/64993

Pávás játszótéri mászóka.
Szekszárd, Honvéd úti Óvoda

„B”

XB-97-100/64994

1998.

Fazsindelyes, mágneses rajztábla
Szekszárd, Kölcsey úti Óvoda

„B”

XB-98-100/68071

1848 – 49-es emlékhely.
Tiszacsege

„B”

XB-98-100/68072

1999.

1848-as emlékhely
Szekszárd, Csatár játszótér
Székely kapu
Szekszárd, Bródy Sándor út

„B”

XB-99-100/71159

„B”

XB-99-100/71160

2000.

Petőfi Sándor emlékportré
Tiszacsege

„B”

SZB-2000/1435

Millenniumi park, kopjafa együttes
Tiszacsege

„B”

SZB-2000/1436

Temetőkapu
Tiszacsege

„B”

SZB-2000/1437

Emlékhely 1948-49
Tiszacsege

„A”

SZA-2000/1438

Fazsindelyes esőbeálló
Szekszárd, Tanítóképző Főiskola Óvodája

„B”

SZB-2000/1439

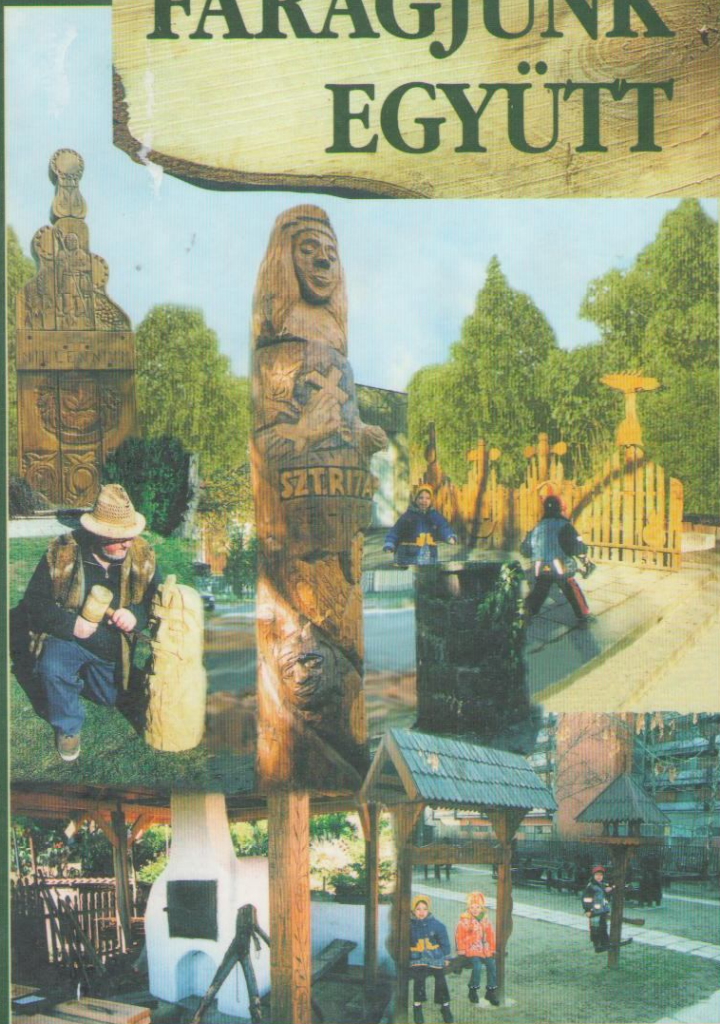
2001.

Faragott díszkapu Fadd	„A”	SZA-2001/270
Faragott temetőkapu Kapospula	„B”	SZB-2001/271
Faragott díszkapu Madooca	„A”	SZA-2001/272
Faragott emlékoszlop Szekszárd	„B”	SZB-2001/273
Faragott híd Szekszárd, Honvéd úti Óvoda	„B”	SZB-2001/274
Kopjafa Szentpéterúr	„B”	SZB-2001/275
Kopjafa Csátalja	„B”	SZB-2001/276
Kopjafa Nagypall	„B”	SZB-2001/277
Kopjafa Dunaszentbenedek	„B”	SZB-2001/278
Óvodai színpad	„B”	SZB-2001/445
Madárfészek	„B”	SZB-2001/446
Hajóhomokozó faragott árbócai	„B”	SZB-2001/447
Kerítésoszlop	„B”	SZB-2001/448
Kombinált mászóka	„B”	SZB-2001/449
Kígyó gyökérből	„B”	SZB-2001/440
Teknősbéka	„B”	SZB-2001/441
Fali dísz	„B”	SZB-2001/442
Baglyos mászófa	„B”	SZB-2001/443
Óvodai színpad háttér	„B”	SZB-2001/444

Összesen : 28 db „B”
3 db „A”

Első zsűrizés időpontja : 1997. 12. 09.

TÖRŐ GYÖRGY
FARAGJUNK
EGYÜTT

ZRÍNYI